

Topic 77

किवन् आदि प्रतिभान्त हलन्त
पुंल्लिंग शब्द

ल्यहादिषु दृशोऽनालोचने कञ्च ।
ल्यहादिषु पपदेषु अज्ञानात्थाद् दृशैः कञ्, -
यात् किवन् ।

आ सर्वनाम्नः ।
सर्वनाम्न आकारोऽन्तादेशः स्माद् दृग्-दृश-
वृत्तुषु । तादृक्, तादृग् । तादृशो । तादृशाः ।
तादृश्याम् ।

प्रश्च - इति षः । जरत्क्चत्क् - किव्
विद् । विशो । विशः । विद्भ्याम् ।
नशीर्वा ।

नशैः कवशोऽन्तादेशो वा फदान्त ।
वक्, नग, नह, नड् । नशो । नशाः ।
नश्याम्, नड्भ्याम्

अनुदके स्पृशोऽनुदके किवन् ।
अनुदके सुप्पुपपदे स्पृशोः किवन् ।
घृतस्पृक्, घृतस्पृग् । घृतस्पृशो ।
घृतस्पृशाः ।

दधुके, दधुग् । दधुषो । दधुषः ।
दधुश्याम् । रत्नमुद्, रत्नमुद् । रत्नमुष्वा ।
रत्नमुद्भ्याम् । षट्, षड् । षडभिः । षड्भ्यः ।
कृष्णाम्, षट्सु । रुत्वं प्राप्ते षत्वेस्मात्सिद्धत्वाद्

सजुधो रुः। इति रुत्वम्

वैरुपधाया दीर्घ इकः।

रेफवान्तपोरुपधाया इको दीर्घः पदान्ते।

पिपठीः पिपठीषो। पिपठीभ्याम्।

नुम् - विसर्जनीय - शर् - व्यवायेऽपि।

शर्तैः प्रत्येकं व्यवधानेऽपि इणकुभ्यां परम्भ

सस्य मूर्धन्यादेशः। सुत्वेन पूर्वस्य षः -

पिपठीषु। पिपठीःषु।

चिकीः। चिकीषो। चिकीभ्याम्।

चिकीषु। विद्वान्। विद्वांसो। हे विद्वन्।

वसौः सम्प्रसारणम्।

वस्वन्तस्य भस्य सम्प्रसारणम् स्मार्। विदुषः

वसुसंसु - ० इति हः - विद्वद्भ्याम्।

वसुप्रत्ययान्त भसञ्ज्ञकु अड् इ स्त्वान्

पर सम्प्रसारण होता है। शस् से लेकर अजादि

विभक्तिओं के परे रहते भसञ्ज्ञा होती है। अतः उन

सब अजादि विभक्तिओं में सम्प्रसारण होगा।

प, व, र, ल के स्त्वान् पर प्रयुग्ममान ह, क,

टि, लु को सम्प्रसारण रहते है। उदाहरण के लिए

विद्वस् + अस्य में 'विद्वस्' वसुप्रत्ययान्त भसञ्ज्ञकु

अड् है। अतः प्रकृत सूत्र से उसके द्वितीय वकार

उकार सम्प्रसारण होकर 'विदु अस्य' रूप

बनता है। इस अवस्था में सम्प्रसारणात्प्य सूत्र

से पूर्वस्य नञ् प्रिउ प्रत्यय के लकार से